HLAS OBCE

zpravodaj obce Velké Albrechtice
září, říjen 2022

Úvodník / *Blanka Drastichová*

Milí spoluobčané, doufám že jste si dostatečně užili období prázdnin se vším co k nim patří.

Vstupujeme do období nazývané „Babí léto". Období slunného a poměrně teplého počasí s častými ranními mlhami a velkými rozdíly mezi denními a nočními teplotami. Pro babí léto se používá řada dalších pojmenování. Naše babičky ho nazývaly létem svatého Václava, ve Francii létem sv. Martina, v Anglii létem sv. Lukáše a v USA či Kanadě indiánským létem. A kde se vůbec název babí léto vzal? Názory znalců se různí. Mnozí název spojují s poletujícími pavučinkami, které vypadají jako šedivé babské vlasy, další ho odvozují od chladnějšího počasí zestárlého léta, a jiní od Plejád, seskupení hvězd, které právě v tomto období roku začínají na noční obloze zářit, a lidově se jim říkalo Baby. Babí léto je rovněž obdobím velkých změn v přírodě. Dozrávají poslední plody, jako ostružiny, švestky, ořechy, jablka, hrušky nebo dýně a v našich zahradách kvetou vřesy, astry nebo chryzantémy. Listí na stromech se zbarvuje do pestrých podzimních barev, zvěř si chystá zásoby na zimu a hejna stěhovavých ptáků míří do teplejších krajin.

Pojďme si užít toto nádherné období se všemi jeho plody a dary.

„Myšlenky, které nás napadnou během procházek, mají často tu největší hodnotu."

Friedrich Nietzsche

Příspěvek starosty / *Miroslav Chudják, starosta*

Vážení spoluobčané.

Volební období 2018-2022, pro naši obec již osmé, se chýlí k závěru. Dovolte mi tedy, stručně shrnout dění uplynulých čtyř let. Troufám si říci, že ve světle bouřlivých světových událostí bylo toto volební období jiné, než ta předchozí. S pandemií covidu vznikla mnohá opatření, která byla nejen pro nás zcela nová, snažili jsme se popasovat s následky pandemie, jak to jen šlo. Když se zdálo, že nejhorší je za námi, přišla válka na Ukrajině, s ní pak další restrikce, omezení a v neposlední řadě zdražování úplně všeho, což samozřejmě doléhá na nás na všechny. Zvolení zastupitelé napříč kandidátními stranami aktivně spolupracovali, což přispělo ke klidnému a věcnému průběhu jednání zastupitelstev. Chtěl bych zde poděkovat současnému zastupitelstvu a radě za odvedenou práci. Mimo členství v zastupitelstvu téměř všichni pracovali ve výborech, které jsou stanoveny zákonem a mají své specifické úkoly. Dále bych chtěl poděkovat členkám kulturní komise, které se snažily pro nás občany zajistit v rámci aktuálních možností společenská a kulturní vyžití. Ne vše se stoprocentně povedlo, ale jsem si jist, že všichni pracovali dle svých schopností a možností, věnovali obci svůj osobní čas a pracovali ve veřejném zájmu. Hospodaření obce je pravidelně, dvakrát ročně podrobeno kontrole ze strany krajského úřadu, hodnocení bylo po celou dobu kladné, obec hospodaří v souladu s předpisy a pravidly hospodaření územně samosprávných celků. Co vždy občany zajímalo nejvíce, jsou informace o stavu spravovaného majetku obce a informace o pořizování nového, který by měl zkvalitňovat jejich každodenní život.

Majetek obce se v průběhu posledních čtyř let zhodnotil, některé záměry nebylo možné uskutečnit, ale přesto se povedlo mnoho dobrého. Zmínil bych nejdůležitější projekty jako rekonstrukce mostu u fa LUCCO, a.s., rekonstrukce mateřské školy, nové dětské hřiště u školky, oprava opěrné zdi s vybudováním nové zastávky před obecním úřadem, obnovení příkopy u Kulova rybníku včetně propustku, vybudování polních cest a v neposlední řadě výstavba nového multifunkčního hřiště. V měsíci červenci jsme konečně zahájili opravu vstupního schodiště ke kostelu.

Věřím, že nové schodiště z pískovce bude dobře sloužit svému účelu po několik generací.

Chtěl bych také zmínit, že v těchto dnech obec obdržela záměr firmy Renofarm na výstavbu skladovací haly Gigant v naší obci. Obec k tomuto záměru již zaslala vyjádření s námitkami a požadavky. Dne 12.9.2022 v 17.00 hod. proběhne v budově obecního úřadu veřejná prezentace tohoto záměru za přítomnosti investora. Tímto zvu k účasti všechny občany, aby se s projektem seznámili a mohli vznést případné dotazy a námitky.

Velkou důležitost přikládáme výsadbám na pozemcích v katastru obce. Byly realizovány již dříve schválené výsadby v lokalitách u Jamníku, u Tří rybníků a pod dálničním mostem, které realizoval ČSOP Studénka. Také myslivecké sdružení Jamník, za přispění obce vysadilo keře a stromy v několika lokalitách. Chtěl bych ještě zmínit výsadbu „Ovocného sadu" u nové zástavby RD za mateřskou školou, na které se podílely spolky z naší obce i široká veřejnost, a byla financována z grantu Nadace Partnerství – Sázíme budoucnost.

Prázdniny dětem uběhly, tak jako každý rok doslova jako voda a máme zde nový školní rok. Velmi mne těší počet nových prvňáčků. Doufám, že společný záměr obce a vedení školy rozšířit výuku od září 2023 o pátý ročník rovněž přispějeme k rozhodnutí rodičů, aby jejich děti navštěvovaly naši krásnou vesnickou školu.

Zřejmě nejdůležitější událostí nadcházejících dnů budou volby do zastupitelstva obce 23. a 24. září 2022, kdy bude voleno patnáctičlenné zastupitelstvo na nadcházející čtyřleté období let 2022 -2026. Zároveň budou v našem volebním obvodu č. 67 Nový Jičín probíhat senátní volby, jejichž druhé kolo se případně uskuteční o týden později. Registračnímu úřadu odevzdaly do komunálních voleb v naší obci kandidátní listiny dvě sdružení: NEZÁVISLÍ 2022 a Nezávislí realisté. Hlasovací lístky vám budou doručeny nejpozději v úterý 20. září. Pro komunální volby mají lístky šedou barvu, pro senátní volby jsou žluté. Pokud hlasovací lístky neobdržíte, můžete si o ně požádat přímo ve volební místnosti. Pro případné druhé kolo senátních voleb již hlasovací lístky na svou adresu neobdržíte. Dostanete je přímo ve volební místnosti během konání voleb. V komunálních volbách není možné volit mimo trvalé bydliště. Volič se

musí dostavit do svého volebního okrsku. Pokud volič žije na přechodné adrese, nemůže do místního zastupitelstva volit. Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních, důvodů obecní úřad a ve dnech voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování postupují členové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.

Hlasování v senátních volbách je velmi jednoduché. Volební lístky se nijak neupravují. Nekroužkujete ani jiným způsobem neudělujete preferenční hlasy. V senátních volbách můžete volit i mimo vaše trvalé bydliště s voličským průkazem, ale jen ve volebním okrsku, který se nachází ve volebním obvodu, kde máte trvalý pobyt.

Systém hlasování v komunálních volbách je o něco složitější. Na rozdíl od jiných voleb u komunálních voleb nestačí hlasovací lístek jen vložit do obálky a místo kroužkování zde navíc probíhá křížkování. Aby byl hlas platný, je nutné křížkovat jedním z následujících způsobů:

- Označit křížkem jednu volební stranu – takto hlasujete pro kandidáty dané strany v pořadí, v jakém jsou uvedeni na hlasovacím lístku.
- Označit křížkem vybrané kandidáty z kterékoliv volební strany – maximálně můžete rozdat tolik křížků, kolik je členů zastupitelstva- tzn. patnáct. Máte možnost kombinovat kandidáty z libovolných stran.
- Propojit oba výše uvedené způsoby – přednostně získají hlasy jednotliví kandidáti označeni křížkem. Hlasy zbývající do počtu členů zastupitelstva se přiřadí kandidátům strany, kterou jste zakřížkovali, a to dle jejich pořadí na hlasovacím lístku.

Jestliže označíte křížkem volební stranu a zároveň některé její kandidáty, platí hlas pro stranu. Křížkování jednotlivých kandidátů se v takovém případě nebere v úvahu.

Hlasovací lístek neplatí, jestliže neoznačíte křížkem žádnou stranu ani žádného kandidáta, je označena více než jedna volební strana, je

označeno více kandidátů než 15 nebo není označen žádný kandidát ani žádná volební strana, lístek není vložen do úřední obálky nebo je hlasovací lístek přetržený. Členové okrskové volební komise, jejíž zapisovatelkou bude paní Blanka Drastichová, vám ochotně poradí, pokud si nebudete jistí jak hlasovat. Průběh voleb lze sledovat „online" na serveru www.volby.cz, kde by se výsledky za jednotlivé obce měly objevit po odevzdání zápisů registračním úřadům. Dnem voleb končí mandát členům stávajícího zastupitelstva. Ve funkcích až do zvolení nových orgánů obce na ustavujícím zasedání zastupitelstva zůstávají starosta a členové rady obce. To může být svoláno nejdříve dne 7. října 2022 po 16:00 hod., a to za předpokladu, že nebude soudu podán návrh na neplatnost voleb.

Přeji vám dobrou volbu a novému zastupitelstvu hodně úspěchů!

Pozvánka

na 17. zasedání Zastupitelstva obce Velké Albrechtice, které se uskuteční v pátek 9. září 2022 v 15.00 hodin v zasedací místnosti obecního úřadu ve Velkých Albrechticích

Informace e-mailem

Vážení občané, pokud máte zájem o zasílání novinek e-mailem, týkajících se dění v naší obci, např. plánované odstávky energií, kulturní a společenské akce a jiná důležitá sdělení, zaregistrujte se přes webové stránky naší obce.

Mateřská škola / *Bc. Klára Jahnová, vedoucí učitelka*

Mám pocit, že je to jen pár dnů, kdy jsme připravovali červnové ukončení loňského školního roku a už je tady zase září! Ještě před koncem roku jsme se i přes epidemii neštovic, která prošla prakticky celou mateřskou školou, rozloučili s našimi nejstaršími předškoláky, kteří jdou po prázdninách do základních škol. Do naší albrechtické školy nastoupí celkem 12 dětí. V červnu jsme také s kolegyní zkusily uspořádat spaní v mateřské škole, které proběhlo v komorním duchu pěti dětí právě z důvodu nákazy neštovicemi. Příště bude účast, doufejme, vyšší. Stejně tak vystoupení dětí na dni obce bylo jen v minimálním počtu. Nemoc bohužel člověk neovlivní. Na konec školního roku se děti postupně vrátily a mohli jsme ho tak oslavit v indiánském duchu soutěžemi, kostýmy, výrobou čelenek a opékáním buřtů. Počasí nám přálo a horko nám bylo nejen od ohně!

Léto uteklo stejně rychle jako každý rok a opět je tady začátek podzimu a s ním i nový školní rok. To je vždy ze strany rodičů, dětí i učitelek čas plný těšení se, jaký vlastně bude. Září je vždy hektické a předpokládám, že to letos s novými dětmi nebude jiné. Především rodiče dětí, které jdou do mateřské školy úplně poprvé, jsou jistě napjatí a plni očekávání, jaký ten začátek pro jejich děti bude a jak to zvládnou. Věřím, že s pomocí učitelek a naší paní asistentky si děti rychle zvyknou. Těšíme

se samozřejmě i na naše „staré mazáky“, kteří se po prázdninách vrátí jistě plní dojmů a zážitků a nezavřou pusu. Postupně si zvyknou nejen děti, ale i paní učitelky na ranní vstávání a plnění každodenních povinností. A školka se opět vrátí do zajetých kolejí školního roku…

Ze základní školy /*Mgr. Kateřina Mordačová, učitelka*

Dny se krátí, rána i večery jsou chladnější. Neklamná známka konce prázdnin, pomalu přicházejícího podzimu a začátku nového školního roku. Některé děti se těší na kamarády ve škole, jiné propadají smutné náladě, že prázdniny a chvíle volna jsou pryč, ale nedá se nic dělat. Máme září, ale já se ještě krátce vrátím v čase o dva měsíce nazpátek a zavzpomínám, jak děti prožívaly poslední týden uplynulého školního roku.

Dne 26. června jsme s dětmi vyrazili na výlet do Oder. V Odrách jsme navštívili místní muzeum, a pak jsme se vydali naučnou stezkou k hlavnímu cíli našeho výletu- k Flascharovu dolu. Cesta nebyla dlouhá, ale trochu náročnější. Čekalo nás stálé stoupání a o dost sil nás připravilo pálící sluníčko. Děti to zvládly, ale oddechly si, když konečně uviděly vstup do dolu. Než jsme se vydali na jeho průzkum, posilnili jsme se řízečky z domova nebo jinými dobrůtkami. Pak už si nás vzali na starost dva průvodci a děti vyfasovaly helmy s čelovkami, neboť důl není osvětlen. Vyrazili jsme. Cestou nám průvodci vyprávěli o historii těžby v dolu, děti si vyzkoušely tlačení důlního vozíku plného břidlice a také jsme poznali, jak vypadá černočerná tma, když jsme všichni zhasli naše čelovky. Po prohlídce jsme se vydali na zpáteční cestu

do Oder po zbývající části naučné stezky. Na náměstí v Odrách děti objevily cukrárnu, která udělala sladkou tečku za naším vydařeným výletem. Ani předposlední den školy jsme se nenudili. Vyrazili jsme totiž na pirátskou stezku, na jejímž konci měl být ukrytý poklad. Cestou nás čekalo 5 stanovišť, na kterých děti plnily různé úkoly. Po splnění všech úkolů nás značky nakonec dovedly ke Kulovu rybníku, kde na nás už čekal pirátský kapitán Jack. Kapitán nám oznámil, že se rozhodl nás přijmout do své bandy a rozdělit se s námi o svůj poklad, ale nebude to jenom tak. Nejprve jsme museli přijít na správné heslo, a pak si poklad sami najít. S heslem nebyl žádný problém, ale poklad ne a ne najít. Děti dostávaly od kapitána další a další indicie, kde by mohl být, ale pořád nic. Už to pomalu vypadalo, že poklad zůstane navěky ukrytý a my odejdeme s prázdnou.

Nakonec to dobře dopadlo. Děti objevily opravdovou pirátskou truhlici plnou dobrůtek, o které se spravedlivě podělily. Tímto bychom chtěli poděkovat našim sponzorům-Potravinám Radka a obchodu COOP Velké Albrechtice, kteří truhlici dětem naplnili.

Po návratu do školy nás ještě čekalo vyhlášení školních vítězů ve sběru starého papíru. Z mladších žáků nejvíc papíru odevzdala Eliška Vidláková a Ema Rušarová. U starších žáků to byli Petr Neuer a Marie Dostálová. Vítězové si převzali drobné ceny a ostatní sběrači se podělili o drobné sladkosti. To byly výsledky sběru v rámci naší školy, ale co myslíte? Jak jsme dopadli celkově ve sběrové akci Zelený strom? V opravdu velké konkurenci dalších 101 zúčastněných škol, jsme kategorii průměrného množství sesbíraného papíru na jednoho žáka vyhráli s obrovským náskokem. Každý náš žák odevzdal průměrně 192 kg papíru, u našich soupeřů na místě druhém to bylo 91 kg. Dohromady jsme odevzdali 3,5 t sběru a celkově se umístili na krásném 23. místě ze 102 škol. Všem, kteří nám pomáhali sbírat, děkujeme a finanční odměnu spojenou s naší výhrou využijeme v prospěch dětí při našich dalších akcích.

Teď se po krátkém ohlédnutí za koncem minulého školního roku ocitáme v dalším kole, ve školním roce 2022/2023. Opět se budeme učit, poznávat nové věci a sbírat společné zážitky. Na začátku se vždy opakuje a procvičuje, a tak to můžete také zkusit. Dáme si jednouchou rovnici. Počítejte se mnou: (19-2)+12=? Vyšlo vám to také 29? Pak jste počítali správně a vyšel vám počet dětí, které budou letos naši školu navštěvovat, což je nárůst oproti loňskému roku o 10 žáků. Velice nás těší, že se naše řady rozrostly a budeme se snažit, aby se dětem ve škole líbilo a tento trend mohl pokračovat. Na závěr bych chtěla rodičům i žákům popřát mnoho sil, trpělivosti a úspěchů v novém školním roce.

Myslivecké sdružení Jamník / *Čestmír Klein, předseda*

Měsíc září přináší do našich zeměpisných šířek podzim. I když oficiálně začíná toto roční období 21. září v přírodě je to již znát. Den se pomalu ale jistě krátí, přichází ranní mlhy a pofoukává nám, jak se říká, ze strnišť. Pole jsou již sklizena, zůstává jen kukuřice, sója a cukrová řepa. Dozrávají plody ať již ovocných stromů (jabloň a hrušeň), tak i plody dubů, kaštanů a buků. Tažní ptáci vyvedli svá mláďata, a ta jak jejich rodiče, využívají každou chvíli na načerpání sil na dalekou cestu, která je čeká, a to je u většiny ptáků Afrika. Nejdříve odlétají nejhlučnější vzdušní akrobaté rorýsi. Po nich následují majestátní čápi, a pak vlaštovky a jiřičky. Nejpozději špačci, skřivani, čejky a holubi hřivňáci. Ti to mají nejblíže, zimují v jižní Evropě. Letošní teplý červen bez přílišných teplotních výkyvů byl vhodný pro hnízdění bažantů. Když budeme mít štěstí, tak v remízcích můžeme spatřit tyto dospívající bažantíky. Také můžeme pozorovat na sklizených polích stoupající počet zajíců. Budeme věřit, že vzrůstající počet remízků, plíček a dělících pásů travin mezi rozlehlými lány, přináší své ovoce. Není výjimkou, kdy v podvečer můžeme na strništi napočítat i 30 kusů těchto kdysi hojných obyvatel našich polí. S blížícím se podzimem nás čeká kontrola a opravy krmných zařízení. Bažantům je potřeba naplnit zásypy nejlépe obilným odpadem, kde najdou dostatek zlomených zrníček pšenice a semen různých trav. Staré myslivecké přísloví říká „ poslední klas z pole, první zrno do zásypu". Na závěr bych se zmínil o právě proběhlém Štítu Albrechtic, který se konal v Albrechticích u Českého Těšína, kde opět proběhly střelecké závody na místní střelnici. Střílelo se v disciplínách, Lovecké kolo, Trap a Zajíc na průseku. Z našeho mysliveckého spolku se zúčastnilo střelecké družstvo ve složení Ladislav Rýša, Libor Rataj a Čestmír Klein, a obsadilo druhé místo za myslivci z Lesních Albrechtic.

Společenská kronika

V měsíci září oslaví životní jubileum

Kleinová Jana	50
Ratajová Zdeňka	60
Kopcová Zdenka	70
Schaumannová Marie	75
Ráčková Anna	75
Březný Václav	75
Nosal Josef	77
Havelková Marie	78
Bučková Libuše	79
Kleinová Mária	80
Staněčka František	80
Mravcová Zdenka	81
Kleinová Marie	82
Bodláková Eva	82
Jirkovský Oleg	84
Červenková Otilie	88

V měsíci říjnu oslaví životní jubileum

Martinská Iveta	50
Provázek Martin	50
Březná Libuše	50
Koulák Petr	55
Dekleva Ivan	55
Patrmann Aleš	55
Hon Václav	75
Gunčagová Terezie	75
Návedlová Zdenka	75
Dlabal Jiří	76
Dudková Věra	77
Hruzíková Anna	78
Timošová Marta	79
Ciompa Daniel	80
Bartoničková Dagmar	80

Noví občánci: Dominik Drobisz, Alena a Adam Marcovi

Opustili nás: paní Oldřiška Březná a pan Alexandr Kocinec

Všem novým občánkům a jubilantům přejeme mnoho zdraví, štěstí, lásky a rodinné pohody.

Našim zemřelým spoluobčanům věnujeme tichou vzpomínku.

Gratulujeme…

Dne 11. 8. 2022 oslavili manželé Mária a Leo Kleinovi z naší obce Diamantovou svatbu. To znamená, že měli ve svém životě štěstí na toho pravého partnera a prožili spolu obdivuhodných šedesát let společného života v manželství.

Přejeme všechno nejlepší, ale hlavně štěstí a zdraví.

Letní tábor Skřipov 2022 / *Alexandra Klimšová*

Rok se s rokem sešel a začal nám opět náš oblíbený tábor ve Skřipově. Letos to po dvou letech bylo konečně bez opatření kvůli nemoci Covid-19. V březnu jsme dětem poslali přihlášky, kde se mohly dozvědět, že letošním celotáborovým tématem budou Superhrdinové. Hned co nám traktor posekal plac, mohli jsme se všichni společně dát do práce. Shrabali jsme posečenou trávu, postavili dětem stany, nachystali jídelnu a spoustu dalšího. Pak už jsme jen očekávali příjezd dětí do Hrabství na točnu autobusů. Hned potom, co se děti ubytovaly do svých stanů, následovalo rozřazení do třech oddílů. Toho se ujal Batman se Supermanem. Každému oddílu vládli jiní superhrdinové, kteří potřebovali pomocnou sílu, aby si během 14 dní vybojovali obrovský poklad. Každé z dětí řeklo svou superschopnost, aby si jej superhrdinové mohli vybrat právě do svého oddílu. A když bylo hotovo, tábor mohl konečně začít. Na každý den byla připravena řada her, ve kterých mezi sebou oddíly soutěžily. Hry byly různé. Hrálo se od vodních her, přes hledání superhrdinů po lese až po hry do deště, které se převážně odehrávaly v jídelně. Na konci každého takového herního dne se vyhlásilo pořadí jednotlivých oddílů a rozdávaly se kouzelné kameny, za které si každý oddíl následně mohl koupit políčko na mapě. Když zrovna nebyla žádná hra, snažili jsme se s ostatními vedoucími zapojit děti do jiných aktivit. Zahráli jsme si například společně fotbal, ringo nebo volejbal. Další

táborovou možností bylo plnění bobříků. Letos jich na děti čekalo 5 a to – bobřík Morseovy abecedy, bobřík ohně, bobřík orientace, bobřík zdravovědy a jeden z nejtěžších byl bobřík mlčení. Za splnění všech 5 bobříků na děti čekala hezká odměna v podobě sportovních značkových triček. Co rozhodně stojí za další zmínku je naše multifunkční jídelna, která neslouží dětem jen na to, aby se v ní dosyta najedly, ale dokáže se také proměnit na kinosál nebo dokonce na dokonalé místo pro páteční diskotéku. Během tábora jsme se 2x všichni společně vydali na výlet do Hradce nad Moravicí. Na prvním výletě jsme si skočili do poměrně studené vody v tamním koupališti a následně jsme vyslali děti na krátký rozchod po městě, aby mohli utratit polovinu svého kapesného od rodičů. Druhou polovinu kapesného pak utráceli na druhém výletě. Nikdo z nás ani nestačil mrknout a tábor už pomalu ale jistě končil. Poslední večer po diskotéce se skoro nikomu nechtělo zalézt naposledy do svého spacáku. Polovina dětí stála před svými stany a navzájem se objímaly a zároveň plakaly, že se jim nechce domů. Někteří plakali ale o něco více, protože se kvůli věkové hranici další

rok na tábor už nedostanou. Nestály tam ale jen děti. Byli jsme tam i my vedoucí včetně mě a věřte mi, že v tu chvíli nezůstalo ani mé oko suché. Vykládali jsme si, jak jsme si letošní tábor náramně společně užili a že se máme zase na co těšit na příští rok.

Chtěla bych všem moc poděkovat za další skvělý tábor, který je hlavně díky Vám. Jste moje druhá rodina. Tak za rok a pomalu snejksi ☺.

Od včel bychom se mohli mnohému naučit… / *Marie Dlabalová*

… říká pan Jaroslav Kanko. Já dodávám, že ale musíme chtít. To vše se můžete dočíst v následujícím rozhovoru s naším občanem, který se včelám věnuje už třicet let. Kromě nich chová králíky, pečuje o zahradu, trávu kdysi sekal ručně, no a to vše zvládá i při zaměstnání. Musel se hodně učit. Pochází z města, z Havířova. Prošel několika zaměstnáními, teď pracuje v místním Luccu jako svářeč a zámečník. S úsměvem dodává, že prý ještě pečuje o svoji ženu… Čtenáři Hlasu obce ji jistě znají jako nadšenou fotografku i chovatelku psů. Jejich plemena jsem si nezapamatovala a stejně museli do výběhu, protože se moc přátelsky netvářili. Zato pan Kanko byl usměvavý, přátelský. Tak si pojďme povídat.

Kdy vás oslovily právě včely?

Před třiceti lety. Začínal jsem se třemi úly, teď jich mám pětadvacet.

Kolik včel je v jednom roji?

Padesát až šedesát tisíc, někdy i více. Matka se činí. Letos začala klást vajíčka už v březnu. V době snůšky je schopna naklást až dva tisíce vajíček, což je dvojnásobek její váhy. Pokud je vajíčko neoplozené, vznikne z něho trubec. Pokud je oplozené, může z plodu vzniknout dělnice nebo se vyvine další matka. O tu se starají tzv. mlaďušky. Vylíhnou se, vystaví matečník, tři týdny krmí plod, matku, starají se o trubce. Bez nich by to v úlu nešlo. Vlastně se starají o celý složitý chod včelstva.

Ale trubec má poněkud jiné poslání, že?

Existuje tzv. shromáždiště trubců, nikdo ale neví, kde to je. Ví to jen matka. Najde a užívá si – třeba s deseti, patnácti. A ti trubci nakonec uhynou. Svoji roli splnili.

Nezáviděníhodná role. Ale to je příroda a určitý řád. My lidé bychom se mohli od včel mnohému naučit. Nemyslím tím zrovna ten skon trubce.

V úlu není závist, zloba, nenávist, chtivost… Každý ví, co má dělat, nikdo nemůže být lenošný. Je tam určitý řád a ten se dodržuje. Co je dáno, je dáno, to každý respektuje.

Škoda, že to není dáno u nás – lidí.

Máte pravdu. To by pak nebyly nemoci, problémy, války.

No, ale i včelky onemocní.

Jistě, existují vírová onemocnění. Člověk to musí odchytit včas a starat se. Bez důkladné péče by nebylo včelek ani medu. Nesmíte se dívat na čas, který včelstvu věnujete. A vlastně nejen včelám. Každá práce, tedy i koníček, si vyžadují člověka celého.

Nedávno jste oslavil šedesáté narozeniny. Jste muž v nejlepším věku, přesto ale síly ubývají. Vy jste si podle mne ukrojil dost velký krajíc, člověk z města a hospodaří na vesnici.

Pokud budu mít sílu, budu ve všem pokračovat. Život přináší různá úskalí a my jsme tu od toho, abychom je zvládali. Důležitý je mír, pohoda a zdraví.

Klub Zdravíčko / *Marie Kozelská, předsedkyně*

Vážení spoluobčané, na sobotu 29. října plánujeme "Halloweenskou párty" pro děti. Doufáme, že se v hojném počtu masek sejdeme v 17.00 hod. před obecním úřadem a po krátkém průvodu si na sportovním hřišti děti převezme "kouzelnice Radana" se zábavným programem. Tři nejkrásnější masky odměníme. Další plánovanou akcí bude 19. listopadu již 3. ročník oblíbeného posezení s hudbou a tancem, spojené s členskou schůzí. Plánujeme také obnovit zájezdy do divadla, ale až v novém roce, protože ta nejzajímavější představení jsou bohužel do konce roku vyprodána. Těšíme se, že se na zmíněných akcích společně setkáme.

Sportovní okénko /*Eva Hurníková, předsedkyně SK*

Prázdniny skončily, a nám, kdo se pohybuje kolem fotbalu, sezóna 2022/2023 začíná. Přihlásili jsme do soutěží mladší přípravku, mladší dorost a OP mužský tým, kde jsme posílili o šest nových hráčů. Přejme fotbalistům, ať se jim daří, a všichni jste zváni na jejich zápasy. Termíny najdete v aplikaci Náš Fotbal, na plakátech nebo obecním emailu. A co se týká aktivit fotbalu. Poslední červnový víkend jsme se zúčastnili Štítu Albrechtic v Albrechticích u Českého Těšína a skončili na krásném 4. místě. V sobotu 2. července jsme uspořádali turnaj v tradiční malé kopané, kde se zúčastnilo 9 týmů dospělých a 4 žákovské. Odehrálo se celkem 29 zápasů a zvítězil tým Nulová šance. Nejlepším střelcem byl vyhlášen Honza Tomášek, nejlepší brankář Kryštof Kotrla, nejlepší hráč Tomáš Kudýn a za staré pány

dominoval jak v brance, tak na hřišti Josef Machala. Naše dětské týmy byly vyhodnoceny všechny a každý hráč dostal malý dárek. Dne 16. července nás navštívili veteráni. Hrdí majitelé nádherných aut vše předvedli, a ukázali krásnou jízdu zručnosti. Také jsme pro děti připravili fotbalový kemp, tréninky jsme prolínali zábavou ve vodním fotbálku a soutěžemi.

Na sobotu 3.9.2022 připravujeme ve spolupráci se spolkem Zdravíčko akci „Ukončení léta" s večerní zábavou na hřišti. Pro děti bude připraven skákací hrad a kouzelník. Pro dospělé tanečky do ranních hodin. Přijďte se pobavit a využít poslední z teplých večerů k společné zábavě než vystrčí růžky covid.

Doufám, že jste si léto užili plnými doušky. Naše multifunkční hřiště bylo během léta maximálně využíváno. Přijďte jej tedy využít i během podzimních dnů a zasportovat si. Rezervační systém je na obecních stránkách https://www.velkealbrechtice.cz//

Hasiči / *Zuzana Dolínková, instruktorka*

Prázdniny máme za sebou a rovnýma nohama jsme skočili do nového školního roku. Během prázdnin jsme pro děti naplánovali hasičské soustředění. Počasí nám sice vyloženě nepřálo, ale to nám vůbec nevadilo. Zajeli jsme se podívat do hasičského muzea a absolvovali jsme exkurzi v pobočné požární stanici hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje v Bílovci. Pilně jsme trénovali požární útok, štafetu dvojic, štafetu 4x60 a závody jednotlivců. To jsou disciplíny, které potřebujeme při účasti na Florian Cupu. Pro děti bylo připraveno spoustu dalších her, soutěží a legrace. Soustředění trvalo jen pár dní, ale program byl nabitý a všichni si to určitě

užili. Na závěr prázdnin jsme se s dětmi poprvé zúčastnili noční soutěže a to v Klimkovicích.

Během září ještě pojedeme do Frenštátu a do Mniší. Stejně jako loni nám byla dána důvěra a 24. září u nás proběhne poslední soutěž a zakončení letošního Florian Cupu. Celý podzim budeme samozřejmě pilně cvičit své dovednosti. Budeme se dále účastnit společných tréninků s našimi spřátelenými SDH.

Historie naší obce /*Čestmír Klein*

Záložna Raiffeisenkasse ve Velkých Albrechticích

Co se týče zemědělských kreditních a hospodářských družstev, nebyly německé obce okresu Bílovec v žádném případě pozadu za jim podobnými v okrese Nový Jičín. První záložna Raiffeisenkasse byla založena roku 1889 v Bravanticích, a pod vedením ředitele Woldana vyvíjela svou požehnanou činnost pro obce Bravantice, Lhotka, Olbramice a dokonce také pro Studénku. Už v březnu 1891 se uskutečnilo založení záložny Raiffeisenkasse ve Velkých Albrechticích, a to nejen na popud tehdejšího vrchního učitele Karla Sikora, který byl ustanoven prvním účetním a pokladníkem, ale také z iniciativy majitele dědičné rychty Eduarda Kobera. Druhý jmenovaný zastával místo prvního vedoucího až do roku 1904. V době od roku 1894 do roku 1907 byly v okrese Bílovec založeny ještě záložny ve Staré Vsi, Jistebníku, Bílově, Děrném a Lukavci. Dlouholetými pokladníky byli v těchto záložnách ředitel Hofmann, ředitel Baier, vrchní učitel Kowanetz a vrchní učitel Kral.

Členy záložny ve Velkých Albrechticích se v roce 1893 stali také všichni sedláci dříve samostatného Radotína. Název zněl: Spar-und

Darlehensverein für Gr. Olbersdorf und Radnitz (Spořitelní a záložní sdružení pro Velké Albrechtice a Radotín). Asi po 12 letech byla obec Radotín připojena k městu Bílovec pod názvem: Spar-und Darlehenskasse Gr. Olbersdorf und Wagstadt. (Spořitelní a záložní pokladna Velké Albrechtice a Bílovec) Všichni sedláci a chalupníci a taktéž majitelé domů, obchodníci a řemeslníci z Velkých Albrechtic a Bílovce se stali členy vzmáhající se záložny. Dostali půjčky a hypotéky za nízký úrok. Tak byli mnozí uchráněni před krachem a k nedobrovolnému prodeji došlo během těch 54 let jen jedenkrát.

V roce 1894 byl založeno slezské sdružení Raiffeisenek, kterému předsedal jako právní zástupce advokát a poslanec říšského sněmu Dr. E. Türk z Bielska (dnešní Bielsko-Biala). Ten byl více než 3 desetiletí organizátorem zemědělského družstevnictví ve Slezsku. Po první světové válce bylo sdružení přeloženo do Opavy. Do prvního představenstva patřili mimo jiné i továrník Vogt z Bielska, farář Broda a profesor zemědělské školy v Oberhermsdorfu říšský poslanec Kaiser. K dozorčí radě patřili: ředitel K. Sikor od roku 1894 do roku 1917 a vrchní učitel Schustek od roku 1917 do roku 1938, který byl v té době také pověřen v revizní komisi dozorčí rady centrální pokladny.

Ředitel Karl Sikor složil v roce 1902 po jedenáctileté práci svůj úřad účetního a v březnu 1902 byl účetním ustanoven tehdejší učitel Gustav Schustek, který svůj úřad zastával až do pádu režimu v dubnu 1945 (43 let). Předsedy představenstva byli rolníci Eduard Kober 1891-1904, Josef Schindler 1904 -1912, Josef Thiel 1912 – 1932 a Franz Gold 1932 -1945. Členové z Bílovce a Radotína byli zastoupeni v předsednictvu a v dozorčí radě. V předsednictvu byl Franz Böhm od roku 1918 – 1945. Hrabě Sedlnický patřil k dozorčí radě asi 15 let.

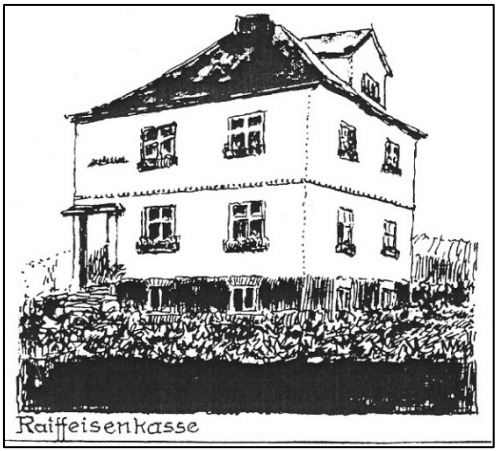

Až do roku 1937 měla záložna sídlo ve škole. V roce 1935 bylo rozhodnuto vystavět dům pro Raiffeisenku. V roce 1937 byl

dostavěn a náklady na stavbu činily okolo 175.000,- Kč. Během čtyř let se díky velmi dobrému hospodaření podařilo částku spojenou s náklady na stavbu úplně odepsat. Roční obraty vzrostly v posledních 7 letech ze dvou miliónů na 4 milióny.

V roce 1927 byla také v Opavě založena zeměděl. spořitelna a záložna. V celé oblasti sdružení měla za úkol shromažďovat uspořené peníze a poskytovat půjčky obcím, řemeslným a melioračním družstvům. Vrchní učitel Schustek patřil také do dozorčí rady této pokladny. Spolu s Dr. Wenzelidesem patřil do revizní komise dozorčí rady tohoto podniku.

Raiffeisenka ve Velkých Albrechticích se velmi rychle rozvíjela a obraty stoupaly rok od roku. Velmi brzy byl zaveden také bezhotovostní provoz a všichni sedláci a obchodníci se podíleli na bezhotovostním platebním režimu. Také školní spoření přispělo nezanedbatelnou měrou ke zvýšení vkladového podílu. K rozvoji družstevnictví v obci přispěli obzvláště její poslední předseda Franz Gold, který byl současně také předsedou zemědělské sýpky a předseda zemědělského sdružení, pozdější vedoucí místních zemědělců, Rudolf Tegel. Významnými a zodpovědnými spolupracovníky byli bezpochyby také všichni ostatní členové představenstva a dozorčí rady. Odsunem německého obyvatelstva byla tato záložna zrušena, a dále využívána pro potřeby obce.

Pro naše zahrádky / *Ing. Martin Stanečka*

Saláty, jsou vhodné k celoročnímu pěstování, proto je zatím ještě čas vypěstovat si salát na podzimní období – ve skleníku dokonce do příchodu silnějších mrazíků v polovině prosince. Křupavé lístky salátu *(Lactuca sativa)* najdou uplatnění v kuchyni jako součást míchaných zeleninových salátů, oblohy či samostatně s nejrůznějšími zálivkami. Salátových odrůd je velké množství, při správném výběru, můžeme saláty pěstovat celoročně. Některé jsou určeny pro časné jarní pěstování, jiné pro letní či podzimní, v nabídce jsou dokonce i druhy, které je možné pěstovat po celý rok. Pěstování salátu není vůbec složité. Do skleníku můžeme vysévat salát již v březnu, na venkovní záhony od dubna do konce září – pokud trochu osiva vysejeme každé tři

týdny, budeme mít neustále k dispozici čerstvé listy. Vyséváme do řádku hlubokého cca 1 cm co možná nejtenčeji, poté osivo zakryjeme 0,5 cm hlíny, kterou opatrně a lehce přitlačíme a zalijeme. Jednotlivé řádky by od sebe měly být vzdáleny asi 20 cm. Daří se jim na přímém slunci, v půdě, která je prokypřená do hloubky cca 30 cm. Osivo klíčí 7 až 10 dní (podle teploty), po 2 až 3 týdnech můžeme semenáčky vyjednotit. Zeminu nenecháme nikdy vyschnout. Předpěstované sazeničky ze skleníku nebo pařeniště, můžeme od května umístit ven. V suchých obdobích musíme dostatečně zalévat, záhon je také třeba udržovat bez plevele. Salát sklízíme včas, aby nevykvetl, je sice možné konzumovat, ale má hořkou chuť. Listové saláty jsou zdraví prospěšné. Jsou bohaté na vlákninu, která prospívá zažívacímu ústrojí, podporuje činnost střev a příznivě ovlivňuje proces trávení. Hořké druhy povzbuzují funkce jater a usnadňují trávení. Nejoblíbenějším a nejrozšířenějším druhem listového salátu je salát hlávkový. Jednotlivé odrůdy se od sebe liší velikostí a tvarem hlávek, barvou listů, jejich zkadeřením i dobou vegetace, hlávky bývají uzavřené, jemné okrajové listy sytě zelené, zatímco vnitřní srdíčko světle žluté. Setkat se lze i s červeným hlávkovým salátem obsahujícím více karotenu.

Kadeřavý salát pochází z Itálie, kde se ve velkém pěstují jeho dva druhy – lollo rosso s červenými listy a lollo biondo s listy zelenými. Je to příbuzný čekanky, ale nemá nahořklou chuť, netvoří pevnou hlávku, ale volnou růžici jednotlivých listů. Nejmladší odrůdou hlávkového salátu je **ledový salát.** Jeho listy leží těsně na sobě, vnitřní listy tak nemusíme ani omývat, je velmi křehký a má lahodnou chuť. Pojmenování získal podle lesklého povrchu hlávky, která vypadá, jako by byla přešlá mrazem. Svým tvarem je zajímavý **římský salát,** který se podobá spíše čínskému zelí, než hlávkovému salátu. Listy jsou vzpřímené a tvoří protáhlou volnější hlávku, která však drží pohromadě. Může dorůst až tříkilové hmotnosti a jeho barva může být světle i tmavě zelená, ale také načervenalá, obsahuje velké množství vlákniny a také hořčin, jeho chuť je příjemná. Vyšlechtěný římský salát, který se těší velké oblibě, se nazývá **baby salát**, má o poznání menší listy a je mnohem chutnější. **Salát dubáček** tvoří růžici křehkých listů jemné ořechové chuti, které můžeme sklízet dle potřeby. Jeho jméno je odvozeno od

tvaru a barvy listů, které mohou být tmavě zelené až hnědočervené a připomínají tak list dubu. Zelené vykrajované lístky podobající se lístkům pampelišky má **rukola** s pikantní ořechovou chutí. Povzbuzuje chuť k jídlu, je silně močopudná, je přírodní variantou detoxikace jater. Podobná rukole, s nímž se často zaměňuje je **roketa**. Má drobnější oválné lístky, které nejsou vykrajované, je i podobné, avšak méně výrazné chuti. Řapíkatý salát s drobnými lístky a oříškovou příchutí má **salát polníček**, ze všech tuzemských salátů má nejvyšší obsah vitamínu C.

Klub seniorů / *Eva Winklerová*

Dne 23.8. jsme uspořádali zájezd pro členy klubu a občany obce. Nejprve jsme navštívili zámek Valtice, kde jsme si prohlédli reprezentativní místnosti někdejší rezidence lichtenštejnských knížat. Poté jsme zamířili směr Lanžhot do hospody U Bartošů, kde jsme měli rezervaci. Řízek a bramborový salát byl skvělý. Koláčky taky chutnaly. Hudební vystoupení manželů Osičkových za doprovodu cimbálu se všem líbilo. Pan Osička nás seznámil s historií obce Lanžhot, s tradicemi v obci a také nás pobavil veselými historkami. Všem se zájezd líbil, manželé Osičkovi byli velmi milí a vstřícní. Počasí nám vyšlo, nezmokli jsme. Další akci máme plánovanou na 19.10., kdy se bude konat podzimní členská schůze.

Kulturní komise / *Karla sekaninová, předsedkyně*

Kulturní komise obce Velké Albrechtice ve spolupráci s hasiči zve občany, děti, dospělé, do příjemného přírodního prostředí našeho rybníku na akci „Lodičky na Kulově rybníku" v sobotu dne 10. září 2022 od 13.00 hodin. Nabízíme plavbu kolem ostrůvku, soutěže, malé občerstvení. Přijďte se pobavit mezi nás, posedět a povykládat se svými známými a kamarády.

Vážení jubilanti, přijměte naše srdečné pozvání na **„Setkání jubilantů roku 2022"**, které se uskuteční v sobotu dne 24. září 2022 v 15.00 hodin ve společenském sále na hřišti SK Velké Albrechtice. Na milé popovídání s Vámi u tradičního pohoštění se těší pan starosta a členky kulturní komise.

PROFI STROJE

PRO

ČIŠTĚNÍ - MYTÍ ODVLHČENÍ

A

VYTÁPĚNÍ

- Čistící technika
- Mycí stroje
- Ozonové čističe vzduchu
- Desinfekční stroje
- Odvlhčovače proti plísním
- Odvlhčovače stavební
- Topidla elektrická
- Topidla naftová

NOČNÍ ČIŠTĚNÍ

BAJGS MAN

+420 604 177 176 MOŠNOV

www.pujcovnamosnov.cz

Svoz objemného a nebezpečného odpadu / *obecní úřad*

Oznamujeme občanům, že podzimní svoz objemného a nebezpečného odpadu proběhne v sobotu dne 10.9.2022 v době od 12.00 do 14.00 hodin před budovou obecního úřadu. Pracovníci firmy OZO Ostrava zde od vás bezplatně odeberou např. starý nábytek, koberce a podlahové krytiny, televizory a lednice, autobaterie, barvy, oleje, ředidla, žíraviny, asfaltové lepenky a podobně. Nelze zde předat stavební odpad a odpad, který patří do popelnic nebo kontejnerů na tříděný odpad. Tato služba je poskytována bezplatně občanům obce Velké Albrechtice, kteří jsou zapojeni do systému sběru, třídění, svozu a nezávadné likvidace odpadů obce Velké Albrechtice, tj. mají u obce objednán odvoz odpadů od svých domácností. Není určena pro právnické osoby a fyzické osoby - podnikatele, kteří jsou povinni zajistit si likvidaci odpadů ve vlastní režii. **Pozor, již nebude možno odevzdávat při svozu objemného odpadu pneumatiky!!!**

Kalendář akcí

Datum	Akce
3. září	SK / Ukončení léta s večerní zábavou
9. září	Zasedání zastupitelstva obce č. 17
10. září	Svoz objemného odpadu
10. září	KK / Lodičky na Kulově rybníku
23-24. září	Volby do zastupitelstev obcí a do Senátu Parlamentu ČR
24. září	Hasiči /Soutěž Florian Cup
24. září	KK / Setkání jubilantů
30. září- 1. říjen	II. kolo voleb do Senátu Parlamentu ČR
19. října	Klub seniorů / Výroční schůze
29. října	Klub Zdravíčko / Halloween párty pro děti

Hlas obce č.119 - zpravodaj obce Velké Albrechtice. Evidence MKČR E 10294 ze dne 12.6.2000. Vychází jako periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází jako dvouměsíčník. Texty neprošly přímou jazykovou úpravou. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Texty mohou být redakčně upraveny. Názor redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem článků. **Nezveřejňujeme politické, vulgární, anonymní a neetické reakce a příspěvky, které by vedly k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti.**
Neprodejné! Doručováno zdarma do domácnosti v obci.
Kontaktní adresa: Blanka Drastichová, Obecní úřad Velké Albrechtice 119,
tel. 734158831, e-mail: obec@velkealbrechtice.cz, IČO:600679
Vyšlo:01.09.2022 Uzávěrka příštího čísla: 15.10.2022